

tíðindablaðið

sosialurinPostsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Útgevandi: p/f sosialurin

Fyrirtaksstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðfólk: Hogni Djurhuus, Dagny Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

Vit mugu ikki geva okkum eitt fet men krevja rættindi

Í AÐ stundar nú móti fiskisáttmála-samráðingum við onnur lond. Í hesum sambandi hevur landsstýrið boðað teimum ymsu áhugafølgum inann fiskivinnuna til fundar friggjadagin.

TAD er gleðiligt at frætta, at landsstýrið hesa ferð spyr feløg og einstaklingar um ynski og góð ráð, áðrenn tað fer av landinum at avgera lagnuna hjá einum stórum parti av okkara høvuðsvinnu.

LEITA vit bert eitt ár aftur — til tær til tiknu og skjótu samráðingarnar við norðmenn, siggja vit júst tað øvugt gongdina. Tá fór ein brosand og errin lægmaður við fylgisneytum til Keymanahavnar at fundast við álvarsamar og rutineraðar norskar samráðingarmenn so sum Halstein Rasmussen, fiskivinnustjóri.

AFTANÁ hesar samráðingar kom fram, at lægmaður neyvan hirti at spyrja rækjumenn í Føroyum eftir undan samráðingunum. Tvørturímóti reyðaði hann sær aftaná av, at meðan undanfarna landsstýrið plagdi at ferðast tvær og triggjar ferðir av landinum fyrri at fáa ein sáttmála, so hevði hann undirskriva sáttmála eftir bert einum stuttum umfari.

AT LØGMADUR so dyggiliga var á ikeivari kós fyrri einum ári síðani er ikrivað og sagt fleiri ferðir síðani.

MEN tað at hann nú longu ein mánaði undan samráðingunum við norðmenn hóast alt fer at spyrja seg fyrri hjá rækjumonnum visir helst, at lægmaður viðgongur, at hann mistók seg í fjór.

VIT avmarkaðu í 1983 rækjuveiðuna til at fæva um 9 skip og í mesta lagi fimm skip samstundis á Svalbard-leiðini.

TAD hevur verið eitt gott ár hjá rækjuflotanum, og avmarkingin við Svalbard hevur ikki í ár havt ringar

fylgjur fyrri rækjuflotan. Men hesum kunnu vit takka tí, at bæði Sólberg og Fame hava roynt við Svalbard, og tí at fleiri rækjuskip hava verið umbygd. Tí hevur verið pláss fyrri øðrum rækjuskipum við Svalbard. Í 1984 verður stóðan heilt øðrvísi.

MEN her eiga vit tó at steðga á og umhuga, hvørja stóðu vit skulu taka móttvegis norðmonnum. Tí nú fara norðmenn sjálvsagt at vísa á, at føroyingar hava als ikki havt fyrri neyðini at fiska við meira enn trimum skipum samstundis. Henda »sannroynd« kann seta okkum í eina vánaligari samráðingarsstöðu.

HER mugu okkara samráðingarmenn royndu at duga hegni og framhaldandi vísa á, at vit lótu okkum avmarka í ár soleiðis at tað ikki bráðdliga hendi ov stórir vøkstur í veiðuni.

NÚ, vit hava víst ein góðan vilja og norðmenn fyrri hvønn dag økja um sín rækjuflota og einki bendir á, at stovnurin er í minking, eiga okkara samráðingarmenn at krevja av norðmonnum, at vit kunnu fiska við meira enn fimm skipum samstundis. Hetta talið eigur helst at tvífoldast.

LATIÐ ikki norðmenn sleppa at »spæla« sær við føroyskum áhugamálum, sum teimum listir, bert tí vit hava vánaligar samráðingarmenn.

VIT mugu ikki gloyma, hvussu stóran týðning føroyaleiðirnar hava fyrri norskar linumenn. Hetta vita norsku samráðingarmenninir. Og tí tora teir heldur ikki at vága ein sáttmála við Føroyar — um føroyingar krevja at sleppa at fiska við fleiri rækjuskipum. Og tí eiga vit at vísa dirvi og eina fasta stóðu í komandi samráðingum við norðmenn.

MEN ber tað til við hesum lægmanninum á odda! Vit loyva okkum at ivast.

Textaskýring

Fyrst eina tøk til Martin Næs fyrri ummælið av »Føroyska Mentunarpallinum« í Sosialinum 29/10-83, men eg havi eina evarska litla viðmerking.

Martin skivur, at eg viðhvørt »gerist so orðarikur, at eg komi mæri í mótsøgn. Hetta er uttan iva beint — av og á koma vit helst øll í mótsøgn — men tað dæmið, Martin Næs ferir fram, er ikki ein mótsøgn. Hetta eru brotini, sum skulu tvørra

hvørt við annað:

»T.d. á síðu 28: »Lívserkið hjá Janusi sum tíðari og enduryrkjari er týðingin av Ilions-kvæðnum«, og á síðu 84 sigur hann: »...kann týðingin av Homers »Ilions-kvæði« næstan sigast at vera hansara lívsverk«. (min undirstríkan mn). — Her ruggar ikki heilt rætt: tí annaðhvørt var týðingin av Ilions-kvæðnum lívsverk Janusar ella ikki.«

Fyrsti setningurin

sigur, at týðingin av Ilions-kvæðnum var lívsverk Janusar sum týðari, men visir ikki út um henda partin av virksemi hansara. Seinni setningurin fævnir alt lívsverk Janusar — tvs. eisini hansara egnu yrkingar — og tá verður tað ov avgjørt at siga, at týðingin av Ilions-kvæðnum er lívsverkið, fram um t.d. yrkingarnar.

Fert tú undir at nærlæsa, mást tú vera ansin.

Jógvan Isaksen

Aftursvar til Dánjal av Rana

Dánjal av Rana sigur í 14. September og Sosialinum tann 2. november í ár, at hann fyrri at vissa seg um at hann ikki hevði gjørt nakað mistak, hevði kannað gerðabókina á Flakavirkinum, og fann hann fram til, at tað hevði hann ikki. Men hann fann fram til at hann á nevndarfundi hevði sagt, at stjórin á Flakavirkinum kundi ikki sum einasti maður í landinum fáa lön sum hækkaði við risalopum, nei Dánjal av Rana, mín lön hækkaði ikki við nokrum risalopum, men tað gjørdi tin, tú bleiv settur á lönjaldsstovuna um somu tíð sum eg bleiv settur á flakavirki, og í sama tíðarskeiði sum lön mín hækkaði við 21%, hækkaði tín við 50%, nei Dánjal, tú skuldi tagt um lön, tú manst fyrri tann insnats tú ger verða hægst lønti maður í landinum, tímalønin liggur um einar 350–400 kr., og gloym so ikki at tað er frá Tveroyrar arbeidaraskara ið tú heintar hasa risaløna.

Eitt gamalt orðatak sigur, at tú kannst lesa eitt ella annað, sum f.... lesur bibliuna, og so man verða hjá tær Dánjal av Rana tá ið tú las gerðabókina á Flakavirkinum, tí hasi tøluni ið tú remsar upp standa ikki í gerðabókini, nei syfti hjá tær við hasi skivingini um meg er bert eitt, og tað er at forfylgja mær sum tú nú hevur gjørt í skjótt 7 ár, og gjøgnum meg svina Flakavirki til sum tú so ofta hevur gjørt.

Í 14. September tann 19. oktober 1983 sigur tú sum nevndarlimir á Flakavirkinum, at lön mín er 25000 kr. um mánaðin, og tað havi eg sagt í bløðunum er ósagt, kortini kemur tú aftur í bløðunum við tølum ið ikki eru at finna í gerðabókini og áløpum á aðrar nevndarlimir á Flakavirkinum sum allarhelst, sum eg, aldrin hava gjørt tær nakað, men eitt einasta orð um, at tú lýgur tá ið tú sigur at eg fái 25000 kr. um mánaðin, er ikki at finna, tí sum nevndar-

limur á virkinum veitst tú at lön mín er fleiri túsund minni.

Hvussi lön mín verður regulera er at finna í felagsins gerðabók, men man annað enn at tín byrjunarlön í 1977 var 5000 kr. um mánaðin stendur í Fylkings gerðabók, risalopini ert tú nokk sjálvur pápi at.

Nei Dánjal av Rana, tú hevur lovað, at tú skuldi syrgja fyrri, at eg ikki bert bleiv uppsagdur á Tveroyrar Flakavirki, nei eg skuldi eisini jakstrast út av fjørðinum og manna-jakstran og tilsvining av virki okkara, bliva vit ikki við at tola. Ringur fuglur dridur í egði reiður og so er við tær, tú hevur nú, við skivingini í bløðunum í langa tíð hingdi sum ein svartur fulgur uppvið Tveroyri og dridið niður yvir bygd okkara.

Tveroyri, 6.11.1983
Heri Mortensen

Til tín kæri Óli Breckman

Nú hava vit báðir fylgt títum politiska arbeiði í fleiri ár, og vit halda uttan iva, at tú hevur gjørt eitt veldugt arbeiði fyrri tað føroyska fólkið. Við tinni liberalu demokratisku og menniskjaliga framferð hevur tú verið høvuðs-orðskrin til tað nú so háfloygdu føroysku blaðskivingina. Tú hevur við títum hóluga vælundirbygda skivingarhátti kastað tað rætta ljósið yvir mangar sosialistiskar beistagerðir og avdúkað teirra vranglærur.

Til titt rós skal sigas, at tú í greinum títum ikki hevur nýtt ta nógv nýttu persónsútspillingina sum einki hevur við sakina at gera.

Óli Breckman er vakur, fittur og sjarmerandi maður og vit kunna ikki hugsa okkum annað, enn at hann er ógvuliga hátt í

metum millum tann vanliga skattgjaldaran.

Tú skalt vita Óli, at HARRIN heldur hondina yvir tær og blundar aldri. HARRIN kennir teg allan sum tú ert Óli, tí sum skrivað stendur: HARRIN hevur talt øll hárlini á høvdi títum.

Óli Breckmann hevur ein trúgván blaðmann sum eitur Ó. J. Róntson, hann er fittur men vit báðir halda, at Óli Breckmann er fittari.

Óli hevur bert góðar siður halda vit. Óli hevur altíð rætt. Serliga rætt hevði hann, tá hann við eldhuga vardi talufrælsið, sum jú er tann fasti og demokratiski rætturin, sum vit hava í vesturlondum og har eru Chile og El Salvador eingi undantøk.

Óli, tað gjøgnumgóða friðarelskandi menniskja

er komið við nógvum góðum konstruktivum upplýsingum um, hvussu heimsfriðurin skal tryggast. Vit halda eisini at londini í Warszawa-samgonguni, sjálvandi skuldu niðurlagt vápnini og síðan verið so sum vit eru.

Summi fólk siga, at Óli er óhumanistiskur, men tað passar slett ikki, tí annar av okkum hevur eina ferð fingið eitt herðaklapp frá hesum stóra manni.

Góði Óli, um alt annað skuldi gingið eftir reyv, so veist tú, at vit báðir altíð við liv og sál hálova títum góða samfelagsarbeiði, vit styðja titt skapandi politiska arbeiði...osfr.

Vit tilbiðja teg Óli góði.

Tveir røttastir
anonymir stuðlar

Luttakið í almenna orðaskiftinum í Sosialinum